

„Soča“ izhaja vsak potok in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.10
Pol leta „ 2.20
Četvrt leta „ 1.10

Pri oznanih in tako tudi pri „poslanice“ se plačuje za navadno tristoletno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za veče črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „trih kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Cassarna, 3.

Dopis naj se blagovoljno pošilja uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12.1., naročnim pa v uredništvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Dolžcem in drugim nepremožnim se naročnim zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Društvo „Sloga“

bo imelo svoj letošnji občni zbor, kakor se govori, sv. Jerneja dan, 24. avgusta. Kakor druga leta, pripravljajo odbor tudi letos razne predloge, o katerih se bo občni zbor posvetoval ter o njih sklepal. Najvažnejši zdijo se nam oni predlogi, ki zadevajo občinsko in deželno gospodarstvo. „Slov. Narod“ prinesel je v tej zadevi iz peresa Fr. Podgornika obširen članek, katerega podajemo svojim čitateljem v premislek. Sestavek se glasi:

Po naključju je prišel podpisanemu v roke važen izdelek, ki ga je sestavil in ga namerja predložiti letošnjemu občnemu zboru „Sloga“ znani rodoljub, g. Jeglič, deželni računovodja v Gorici. V tej razpravi s naslovom „Na pomoč davkoplačevalcem“ razkazuje na kratko, kaka bremena se nakladajo davkoplačevalcem za pokritje deželnih in občinskih potrebščin, kakor tudi potrebščin skladovnih cest in okrajnih šolskih zalogov.

Doklade deželne so primeroma z drugimi še najmanjše. Te znašajo za leto 1886 na zemljišni davek 100%, na vse druge izravne davke 120%, na užitno mesa in vina 200%, doklada za zemljišno-odvezni zalog na vse izravne davke pa 90%. Poslednja se zniža le 1894 blizu za dve tretjini in 1895 odpade že popolnoma.

Vse drugače je pa že z dokladi za občinske potrebščine. Občin na Goriškem je 224 slovenskih in 58 laških, tedaj skupaj 282. Od teh jih je letos samo 7 brez doklad in brez davščin, brez doklad k izravnim davkom pa 12. Doklad k izravnim davkom ima v tekočem letu izpod 500% občin 208, nad 500% do 1000% pa 47 in od 1000% naprej 8 občin.

Jeden glavnih vzrokov visokim občinskim dokladom so bolnišnični stroški. Predlagatelj meni, da bi se ti dali odpraviti, ko bi se predugačila postava o domovni pravici, česar pa zdaj ni pričakovati. Zato bi bilo pa odstraniti uzroke, vsled katerih se kopičijo stroški te vrste; uzroke je iskati v sifilitikah in kroničnih bolnikih.

Za sifilitike bolnike je plačevala stroške pred letom 1851 država; tako da bi morale zopet biti.

Kronični bolniki so po več mesecev po bolnišnicah; te bi morale jemati občine domov; ali za to bi bile potrebne občinske hiralnice; tu teh pa ni,

tem manj, ker na Goriškem ni okrajnih občin. Zato je treba napraviti posebno deželno hiralnico (Landes-Siechenhaus.) Ta zavod bi moral biti sestavljen na podstavi cenejših rešitev, da bi se ne dajalo več kot do 30 kr. na dan za kronične bolnike; jemali bi se iz bolnišnic, kjer je treba zdaj plačevati za nje po 87, 80, 70, 40 kr. itd. na dan. Deželna hiralnica bi koristila občinam, pa tudi deželni; kajti v norišnicah je mnogo takih, ki bi bili boljše na svojem mestu v hiralnici. Zato bi moral deželni zalog omisliti tako hiralnico, ali vsled tega bi se morale zvišati doklade.

Na Goriškem pa bi si utegnili drugače pomagati v tem pogledu. Glavni zalog za uboge ima za to potrebno vsoto, lin ta bi se ne pregrešil proti svojim pravilom, ko bi potrebni znesek porabil za napravo deželne hiralnice; kajti ostajalo bi mu še vedno dohodkov za pokritje lastnih potrebščin, in bi tudi tako ne potrosili vseh dohodkov.

Predlagatelj podrejuje v dokaz te potrebo kronične bolnike ubogim, saj drugače bi se zdravili doma, kakor so vsled stroškov za te siromake tudi občine v stalnem uboštvi. On je že po uradnem potu tudi še posebe izročil nasvet v tem zmišlu deželnemu odboru za namenom, da bi ga pretresel in predložil že prihodnjemu deželnemu zboru v sklep.

Hudo pritiskajo na dalje na davkoplačevalce doklade za skladovne ceste. Tako znašajo že doklade za goriški okraj v 17 občinah I. reda po 270%, v drugih pa po 170%, 100%, 80% in celo 350%. Tu predlagatelj noče stavliti nikakih predlogov za olajšanje, ker ni težavno zaslediti prave poti; zato tudi ironično noče vprašati, ali je gruč cenoji, ke-dar ga denarnica plača, ali pa ko ga navozi davkoplačevalce sam.

Največe doklade zahteva vzdrževanje osnovnih ali ljudskih šol. Te doklade znašajo za leto 1886 v šolskem okraju Goriške okolice po 400%, v Sežanskem po 570%, v Tolminskem po 520%, v Gradiškanskem po 300%, jedina občina Romans s Frato ima 240% in občina Tržič 270%.

Pa vsem tem so občine silno obložene z dokladi. Vzemimo n. pr. doklade za občino Dornberg, ta ima svojih doklad 700%, za deželni zalog 120%, za zemljišno-odvezni zalog 90%, za cestni odbor (kot

občina I. reda) 270% in za okrajni šolski zalog 400%, skupaj 1580%, tedaj na vsak goldinar državnega davka 1 gld. 58 kr. na dokladah. Tri katastralne občine: Valovlje, Vaxeje in Misleče v Nakoleski županiji imajo pa celo 2180% ali 2 gld. 16 kr. doklad na jeden goldinar!

Predlagatelju je v prvi vrsti do tega, da bi se znižale šolske doklade davkoplačevalcem, ne da bi se vsled tega znižale tudi potrebščine za ljudske šole. Po njegovem predarku bi bilo to možno, kakor se pokaže iz naslednjega. Stalni stroški (t. j. plače, petletnice, opravilne in službene doklade) znašali so za celo preteklo leto 1885 na podlagi uradnih razkazov za vseh 5 šolskih okrajev skupaj 120,735 gld. in te stroške pokriva vsak šolski okraj sam za se jedino z dokladi k izravnim davkom. Vsled tega doklade še vedno rastejo, kakor se nove šole in petletnice množe; doklade bi se torej znižale samo tedaj; ko bi se skrčilo tudi število osnovnih šol.

Pensijski zalog za učiteljsko osebje preračunano že zdaj deset tisoč gld.; ali z deželno postavo od dne 10. maja 1870 je osnovan tako, da se davkoplačevalce še zaveda ne sanj, da ne obduti njegovega bremena. Stalni stroški za aktivno šolsko osebje se ne dajo urediti tako, da bi se ne občutili,

za sedaj pa bi se breme za šolo dalo vendar olajšati, in sicer tako-le.

Namesto sedanjih okr. šolskih zalogov naj bi se ustvaril deželni šolski zalog, ki bi se ne sestavljal samo na podlagi izravnih davkov, ampak tudi z drugih virov, analogno z drugimi deželami. Namesto deželne šolske zaloge naj stopi sedanjí deželni normalni šolski zalog, kateri je izdruval poprej normalno šolo in nekaj osnovnih šol. Ta zalog ima za leto 1887 svojih preudarjenih stroškov 4459 gld., mej katerimi pa je uštetih 3452 gld. kot donesek okr. šol, zalogom, tedaj mu ostane lastnih stroškov samo 996 gld.

Ako mu naložimo skupni znesek okrajnih šolskih zalogov 120.735, bi znašali vsi stroški 121.731, gl., katerih more s svojimi stalnimi, dohodki pokriti samo za 6509 gld., tedaj bi mu ostajalo premanjkljaja 115.222 gld.

Ta bi se dal pokriti takó: a) z dokladi po

LISTEK.

Kako se v pošteni občini Krupalovski popravlja vratica pri čednikovi bajti.

(Obrat iz „Kukala“ Václava Kosmáka.)

Na sv. Jožef pridem v Krupalovo, še precej veliko vas s cerkvijo, pristavo, faro in lovsko hišo. Pri bajti, na kateri je lesena deska z obledim napisom: „Oskrbovalnica mejnih otrok“ (iz tega spoznam, da je vaškega čednika) se ustavim. Duri se odpro, in iz njih stopi velik mož v prtenicah, kratkem kožahu, s kučmo z janjčjih kož na glavi. Ogle-da se okolo po dvorišču, kjer rije v gnoji velik prašič, pa gre k vrtnemu plotu, potrese ga in sure s svojo leseno ockljo v vrata, zbita z lat, da se omajajo in usrneje na vrt. Na to jo mahne s dvorišča vau ter gre mimo vodnjaka, okolo Petra, Majarona, Brentača, okolo židove hiše, šole in farovža k cerkvi; tam poljubi križ in obrne se v pravo na cesto k modro pobarvani hiši, na kateri je plošča z napisom:

Občinsko predstojništvo.

Odpre duri in praša domačega fanta: „Ali je oče doma?“

„Je!“ reče deček ter mu pokaže vrata.

Čednik snáme kučmo ter potrka.

„Naprej!“ oglasi se znotraj župan.

Pastir stopi v sobo. „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“

Župan sedi za mizo; na glavi ima kučmo, v roci

lulo in študira neki dopis od glavarstva. Privzdignivši nekoliko čepico odgovori: „Na veke; Tomaž! Kaj mi poveš?“

Čednik obstoji s kučmo v roci: „Rad bi Vas nekaj prosil, gospod župan!“

„Za zopet! Kaj pa hočeš?“

„Teško, zelo teško mi je, gospod župan — ali moj Bog, kaj hočem družega, ko moram.“

„Tako govori!“

„Gospod župan, prišel sem Vas prosit, da mi popravite plot in vratica pri vrtu.“

Župan ga debelo pogleda. „Kaj še ti pade v glavo? Zopet popravljanje! Zdaj je treba na cerkvi kaj popraviti, zdaj na farovžu, zdaj na šoli, občina pa plačaj vse. Kje si vzame toliko denarja? Světi Jurij se tudi že bliža, pa bo zopet dosti stroškov. Mejnike moramo ogledati, in veš, da vsakdo gleda, da bi tudi njega kaj doletelo. Tu, vidiš, dobil sem pisanje od slavnega glavarstva (pri tem privzdigne kučmo), da moramo varčno gospodariti s šrenjskim imenjem — vi pa ne pustite človeka z lepa primiru. Ljubi moj, potem pa bodi ludir za župana v renji, a ne človek. Popravi si plot in vratica sam.“

„Gospod župan, jaz sem se že naveličal tega večnega popravljanja; stvar že potrebuje družega doktorja. Vratice nemajo kovanja, koli v plotu so tudi že gnili, da morejo praseti — ne zamerite, — da moram tako govoriti pred tem božjim darom tukaj,“ pravi pastir, kažoč na kruh na mizi — iz cele vasi na moj vrt kakor na občinski pašnik. Tam pa ogledajo in izpodkopljejo vsa drevesa, da ima občina gotovo večo škodo.“

„Hm, hm!“ maje župan z glavo. Dene jedno roko na hrbet, z drugo drži se za brado ter hodi s povešeno glavo po sobi gori in doli, kakor da bi premišljeval kako filozofsko vprašanje.

„Ko bi jaz ne vedel,“ nadaljuje Tomaž prekanjeno, „da imate Vi, gospod župan, rad vse v redu, kakor po hiši tako tudi v sranji, mislil bi si: Zlodej poberi ta drevesca, saj nese moja, in pustil bi plotu, naj naredi, kar hoče, naj stoji ali pa leži. Ko bi bil, kakor so mnogi hoteli, Majarona za župana, bi se ne poganjal tako ne, ker sem: kdor ne zna s svojim gospodariti, se za tuje niti zmeni ne.“

Župan se posmeje in prikima z glavo: „A res, kaj sem hotel reči. Jaz, veš, že davno nesem šel tam doli okolo tvoje bajte. Bilo je hlato in vrhu tega ima človek tudi s tem uradovanjem zmerom dosti posla: pa ko bi bil to videl, dal bi bil že zdavna popraviti. Veš kaj, jaz sam, kakor postava ukaže, v tej zadevi ne morem ničesa opraviti — bodi tako dober in skoči po starešine in občinske moše. Tudi Majarona pokličí, da ne bo šuntal vedno proti meni. Reci jim, naj pridejo za trenutek k meni. Danes so že tako doma — sv. Jožef je.“

Pastir odide. Župan pa obleče si lepšo suktnjo, posadi se na stol in začne zopet brati.

Kmalu se začno starešine zbirati. Župan je sprejema, podava jim stole ter hodi gledat k oknu, če drugi že gredo. Zadnji pride Majarona, ko so bili vsi vkup, začne predstojnik: „Tako, možje, dal sem vas poklicati, da vam povem, kaj bi rad naš čednik. Pravi, da mu plot pri vrtu razpada, da se mu večkrat praseti svoj ukradejo — ne zamerite — pa, da

300/0 na užitino vina in mesa, ki znaša v naši deželi za leto 1886 skupaj 148.412, torej bi dajale omenjene doklade skupaj 44.523:60 gld., in bi imeli po tem deželni doklad te vrata skupaj 500/0 t. j. 200/0 za deželni zalog, 300/0 pa za šolski zalog; b) s primerno davščino na pivo in na žgane pijače na drobno prodane, ko bi te donosale samo 7000 gld., bi bilo pokritega primanjkljaja skupaj 51.523:60 gld., in bi ostajalo nepokritega še 63.698:40 gld.; c) z doklado po 90/0 na vse izravne davke, upisane za leto 1885 v skupnem znesku 707.873:46 1/2, kar bi dajalo skupaj 63.708:57, tedaj bi se pokrili primanjkljaj popolnoma in bi še ostalo nekaj mizega.

Davkoplačevalci ima zdaj doklad za šolo po 40, 57, 52 in 300/0, potem bi jih imel s samo 90/0! (dokler bi ostale sedanje potrebnosti nepremenljive.)

Stroški za kurjavo, snajenje in vzdrževanje šolskih poslopij, kateri bi še ostali, naj bi se naložili pa dotičnim občinam. Zidanje novih šolskih poslopij naj bi se sedaj pa še ostale sedanjim šolskim okrajem; kajti bi ne bilo pravično nalagati stroške občinam brez šolskih poslopij, potem ko so jih mnogim občinam že senčali okrajni šolski zalogi. Izročevati stroške za nova poslopja ježelnemu šolskemu zalogu, bi utegnili uneti celo propir v deželnem zboru med slovensko in laško stranko, takó da bi potem moralo ostati vse po starem. Šolska poslopja bi se izročila občinam v last, s pogojem da bi jih vzdrževala v dobrem stanju in ne rabila v druge namene brez dovoljenja okrajnega šolskega sveta.

Dalje navaja pisatelj koristni, ki bi prihajale iz nasvetovanih prememb, ter nasveto, katere misli staviti predlagatelj društva „Sloga“ v tem osiru. Glede deželnega šolskega zalogi želi, naj bi se radi važnosti tega predmeta popražala prej tudi županstva za svoje mnenje. Na podlagi teh posvetovanj in poizvedeb naj bi se potem odbor obrnil s posebno ulogo na prihodnji deželni zbor. Svojim rojakom toplo priporočamo, naj se pridno bavijo z danimi pršanji in naj stvar vsestransko pretresajo, da bodo mogli dati v teh važnih zadevah primeren odgovor bodisi kot župani in staršine bodisi kot udje društva „Sloga“ pri občnem zboru. Nadejamo se, da zanimanje v tej zadevi bo pri našem občinstvu splošno.

Dopisi.

Šempaska okolica, 7. julija 1886. — Koliko skrbi in straha napravljala je pred nekim časom našim voznikom ta pošast tramvajeva, vozeča med Gorico in Trnovim. Draga „Soča“ pisala si ob svojem času, da naj se naši vozniki pogodijo z lepa, da bi ohranili vsaj nekaj zasluzka, t. j. da bi dovažali drva po gozdu k cestam, od koder bi jih bil tramvaj vozil, ker drugače bi dotična družba vse na se potegnila in naši vozniki bi ne imeli nikakih voženj.

Sprva vozila je ta družba s pomočjo parnega stroja po nekoliko metrov s Ternovega v Gorico in pozneje so tudi poskušali sami z vozniki, in sicer imeli so 15 vozov z volovsko vprego, kateri so iz gozda na Trnovo vozili. Od tod v Gorico vozil je tramvaj. Vse to pa ni moglo zadostovati potrebam prometa v Goriški zalogi drvi.

Nekateri so menili sicer pri prvih poskusih tram-

sa mora to popraviti. Naša občina ima, kakor veste, velike stroške — ali kaj hočemo? Ali čemo pustiti, da plot segnje in da raspade popolnoma. Zato mislim, da pojdemo pogledat, in kakor se bo vam zdelo, tako jo ukrenemo.

Vzamejo kape ter grede po času proti bajti. Otroci plazijo se od daleč za njimi radovedni, kaj bo? Stara Mihovka vidi vse to skozi okno in pošlje hitro na pozvedbu.

Ko pridejo k bajti, postavijo se k plotu, tresajo ga drug za drugim, pregledujejo stebre in vratica in ko so vse do dobrega ogledali, prša je župan: „No, možje, kaj je vas misel?“

Starešine gledajo pred se in molče, dokler se ne oglasi eden: „No, slabo je to.“

„Res slabo, da lahko vse na kup pade,“ pritrjuje drugi.

„Jaz bi mislil, sosedje,“ reče Majaron, „da plot do jeseni še obstane. Res je, da se že guga — ali, ko bi se vse, kar je slabega, hitro popravilo, kam bi prišli?“

„Kam denete pa vrata? Ali bodo celo leto tu ležala?“ prša župan jezen, da mu kljubuje Majaron. „Saj je kovanje že vse odpadlo.“

Dolgo so jo ugibali. Nazadnje spoznajo, da plot za letos še obstane; vrata pa, menijo, naj popravi kovač, da se bo mogel zapirati vrt.

„Tako Tomaž,“ ukazuje konečno župan, „pojdi po kovača, da nam pove kako in kaj, pa da se hitro dela loti. Kar moreš danes narediti, ne odkladaj na jutri.“

Pastir uboga hitro; starešine si mej tem ogledujejo njegovo bajto. (Konec pripovedi.)

vajake vožnje, da je našim voznikom glede zasluzka v tej zadevi popolnem odklenkalo, a vse drugače se je pokazalo. Vidi se, da stroj ne more z voznikom v tem kraju takovati ali ga celo izpodriniti, ker ne more izhajati s tistim zasluzkom, ki ga je ta imel. Vseled tega je družba vstavila vožnjo, prodala vozove in voli; stroj in njega vozovi pa počivajo v zalogi drvi na Solkanski cesti za nadaljno razpolago. Toliko se zna zdaj, da vozil ne bode več tramvaj s Trnovega v Gorico, kajti v tem kratkem času, kar je vozil, ima velike zgube; govorijo o 75.000 gld. To je malo ali dosti, kakor se hoče vzeti.

C. k. gozdna uprava je sprva menila, da naši vozniki se bodo temu podjetju sovražne kazali; radi tega so se tudi večkrat videvali c. k. žondarji, ki so spremljali tramvajev vožnjo. Naš kmet pa je bolje vedel nego teoretikarji, da se tramvaj ne bo mogel vzdrževati.

Iz Brd, 12. julija. — Včeraj smo praznovali v Biljani spomnja slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda, katerim v čast smo bili lani novo podobo v farno cerkev postavili, ter smo pod njih zastavo zbrani pazno poslušali krasni govor č. g. Mih. Vuge in lepo cerkveno petje pod vodstvom g. Mih. K. Dali smo čast Bogu in našim svetnikom v zahvalo za lač sv. vere in za omiko, podarjeno nam v zlati posodi slovenskega jezika.

Maogoteri so skušali in skušajo še, da bi nam vzeli to zlato posodo, ali jo vsaj tako zamazali z lužo tujščine, da bi nam jo pristudili. A tega ne bodo dosegli, dokler varujejo naš jezik — Bog in Slovenci.

Ko se je bilo ustanovilo katoliško-politično-narodno društvo „Slov. jez“, izvolilo si je sv. Cirila in Metoda kot voditelja in varuha, ker brez pomoči od zgovaj ni sreče, ni vspaha. Vseled tega in ker je sv. Oče papež Leon XIII. toliko priporočil, celó ukazal — posebno Slovanom — pospeševati čiščenje sv. Cirila in Metoda, uvedla so je v Biljani ta izredna slovesnost. Nadjamo se, da bodo sedaj vsi Brici vneta za njo. S to izredno slovesnostjo naj bi prosili ne le za ohranjenje sv. vere in slovenskega jezika, ampak tudi za ohranjenje zdravlja pri trtah in vinu. Pri ednem in istem dobrem delu imamo lahko mnogo dobrih namenov. Prosite, in se vam bo dalo!

Po večernicah je imel „Slovenski jez“ svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo nadpolovično število društvenikov iz raznih vasi. Po navadnih poročilih bila je volitev. Izvoljeni so: č. g. Androj Žnidarčič, vikarij, za predsednika; č. g. Lovro Juvančič, župnik, za podpredsednika; č. g. Mihaljko Vuga, kaplan, za tajnika; g. Jožef Kožlin, župan, za blagajnika; drugi odborniki so: gg. Antoa pl. Reja, Miha Zamar, Jan. Simič, posestniki, Ant. Belé, učitelj; namestniki: gg. Zorzut, učitelj, Žnidarčič, posestnik, Boštjančič, poštar.

Brdom je bilo to društvo zeló potrebno vsaj zato, da daje posameznim rodoljubom srčnost in da straši nasprotnike slovenskega naroda. Naj le stoji trdo in brani nas srčno „Slovenski jez“! Če se kdo peni nad njim, spričuje, da ga je treba.

Iz Volčan, 12. julija. — K prvemu odstavku zadnjega dopisa pristavljam še to. Sliši se tudi imenovanik „Volčane“, pa močno skrajšan v „Učen“, tožilnik prav tak, na pr.: „grem v Učen“. Ako bo kedo naših jezikoslovcov bral te opazke o imenu naše vasi, menda pritrudi, ako rečem, da oblika Volče, katere ljudstvo nikjer ne rabi, je le skovana novoslovenska, ki nima pravice živeti. Ali jej damo slovo?

V zadnjem odstavku je izražen dvom o imenu Tomin. Ljudstvo izreka povsod po naši deželi le Tmin, Zatmin, Tminci. Ako je Tmin zakoten res, kakor smo v „Soči“ lani čitali, potem bo oblika Tmin prava, ker v kotu je tema. No, v Tminu teme ni! Ves ljubi dan mu solnce sije, ako ni oblačno, po noči pa ga kamno olje razsvetljuje. — Ako bi bila Tolmin pravilna oblika, bi ljudje rekali Tumin, kar pa ni. Tisti dve črki „ol“ bodo naj prej le mazilo za laška ali nemška usta, da ložež stečijo pri slov. besedi Tmin. (Pravilna pisava je: Tolmin, Bolc, Kolk kajtil je v teh besedah prvotna. Ur.) Volčane, Tomin! kako krasna krepka imena! Oni nas spominjate tistih časov, ko so bili naši očanci še v bukovni suknji in v prtenih hlačah brez kave, brez tobaka in žganja krepkeji rod nego je sedanjí.

Ako bi Tminci, kar smo tudi Volčanci, (ne Volčani, ker govoré: „Učané“) popustili tujo obleko, kavo, tobak in žganje, bi v kratkem času tako obogateli, da bi lahko beneške Slovence odkupili. Bi li pomrli brez tistega amradu?

8. t. m. je vrgla strela številko deset iz kazala nad zvonikovo lino, po zvoniku in pri kratkem kamnu je veliko malte odlupila, pod kratnikom je šinila v zemljo. Predlanski je prav blizu tam steno okolo velikih vrat malo popraskala. Tako pomaga strela tistim, ki hočejo ono steno podreti in tako cerkev razširiti; kedar strela to steno do dobrega poruši, povečamo brez daljnega obotavljenja cerkev, ki je za 19 stotin duš dvakrat premajhna. Tudi strelovod bo potem potreben!

Ižpod Huma volčanskega, 6. julija. — Pred vrati so volitve našega starešinstva. Volilci imajo zopet priloznost izbrati si može, od katerih upajo mirno in nepristransko (v enaki meri vsem enako) delovanje v korist cele županije. Volilci, kakor bi bote postlali, tako bote ležali! Kakor je že navadno pred volitvami katerimikoli, tudi pred našimi močno vre. Vrelec je pljusnil tudi čez naše bralno in pevsko društvo, ki vender po svojem namenu nima z volitvami nikakega posla, pač pa s petjem in s koristnim borilom. Naj bi pristopila društvu tudi tista stranka, katere dopisnik „izpod volčanskega Kolovrata“ zagovarja. Skupaj bomo brali, skupaj peli, pa kar se doma skuha, lepo doma snemo.

Ker se bomo v čitalnici večkrat videli, se bomo o marsičem lože umeli, tudi glede razdelitve občinskega zemljišča. Petje in dobro berilo umiri nam srca, zvedri glave. Ne bo sile potem tožiti „o izrazih, ki niso naj finejši“, in o „babilonski zmešnjavi“. Tudi prihranimo „Sočinim“ bralcem žalost, katero morajo čutiti vseled tako bratomornega dopisa, kakor je omenjeni. Besede, kakor sebičnež, ptuja krv, niso v to, da bi človek z njimi kar tako okolo sebe metel. Kateri imajo v tej občini volilno in domovinsko pravico, vender niso več ptuja krv. Se ve, ako se oziramo na roditelje sedanjih Volčanov, pridemo gotovo — vsi ven iz Volč.

Pritožba, katere je veleslavni deželni odbor zavrnil, ni nastala iz golega nasprotstva zoper delilno komisijo, kakor to očita nekdo izpod volčanskega Kolovrata, temveč je več občinarjev prepričan, da so se jim prikratilo gotove pravice, in da komisija ni delovala pravilno. Ako bi se bili pogovorili v miru, bi ne bilo treba dokazovati „golih slutenj“, katere so v pritožbi le kot utemeljenje prošnjí, naj se stvar hitro proišče, da ne bo treba dvojnih stroškov in zgube časa.

Da se ubogim kaj priboljša, smo zadovoljni; a smemo tudi sami za se zahtevati postavnih pravic, in ako bi tako zahtevanje v tem slučaju bilo neopravičeno, bodi nam temeljito dokazano.

Postava o razdelitvi zemljišč katastralne občine Volče obsega 25 §§. §. 13. voli, da razdelitev bo izvrševala posebna komisija, in kar ta stori, vezalo bo deložnike brez ugovora. Da ima komisija pri razdelitvi besedo, tega ne tajimo; monimo pa, da ona obstoji le v to, da razdelitev izvršuje. Ako pa komisija eno ali drugo točko na najvišem mestu potrjene postave predružači, ali deložniki tudi tedaj ne bodo smeli ugovarjati? Komisija pa je prodružačila točke od 4 do všteti 8, ker je srečkanje, kakor je postava zahteva, svojeglavno omejila. Postava tirja za vse raz ede dvojno srečkanje, ali komisija je 7. in 8. razred v tem izuzela. Kedaj bota ta dva razreda po davkih srečkala?

Hvalite svoje delo kot prekoristno za uboge. Zakaj ste pa izpustili nekatere uboge iz imenika. Če se sami niso znali na svojem mestu in ob svojem času pritožiti, bi bil pa kedo drug moral vedeti, da tudi ti se v občini nahajajo. Kedo jim povrne zgubljen delež? Trdite, da ptuja krv ljudstvo vznemirja. Ob žrebanji bilo je, kakor dopisnik sam pravi, vse tako zmešano kakor v Babilonu. Razglašeno je bilo komaj prejšnji dan, da bode v ponedeljek žrebanje. — One ptuje krvi ni nihče videl tisti dan v uradu. Je li ona po telefonu občane v občinski pisarnici razburila? Razburilo pa jih je razno predrzno govorjenje udov komisije, kakor n. pr. besede uda komisije „Vi ste skrbeli za bogate, mi pa za uboge“. Ni čuda, če je večina večih davkoplačevalcev razburjena. Morda je bilo pomirljivo ravnanje to, da je bila razobešana tribojnica z okna občinskega urada hitro tisti dan, ko so zvedeli, da je veleslavni deželni odbor pritoževalce zavrnil?

Udomačena ptuja krv.

Politični razgled.

Naučni naš minister pl. G a u t s c h potoval je v prvi tretjini tega meseca po Českem ter si ogledaval onde različne šolske zavode. Svoj pot si je izvolil takó, da je kolikor mogoče ostal mej Nemci, ki so mu mnogo bolj k srcu prirasli nego Čehi. In res sprejemali so ga ti prav navdušeno. Tu in tam, kjer se ni bilo lahko ogniti, počastil je tudi kako češko šolo. V teh zavodih ga pa ni zanimal toliko splošni napredek in znanstveno stanje, kolikor posebni napredek v nemščini. Tu je večkrat posegel sam vmes ter izpraševal iz nemškega jezika. Nemški listi vedó pripovedati, da ga z večine znanje nemščine pri čeških dijakih ni zadovoljilo in da je nekaterim profesorjem očitno izrazil svojo nevoljo. Kako temeljito pa je moglo biti to nadzorovanje, vidi se lahko iz tega, da je minister v 3 ali 4 urah obiskal po pet do sedem zavodov, povsod pregledal vse prostore in učne zbirke ter se ob jednom prepričal po razredih o znanstvenem stanju zavoda.

Na 12. t. m. je pa ta minister sklical na Dunaj komisijo šolnikov, ki se je posvetovala o preureditvi, ki bi se imele uvesti pri učiteljskih. V treh dneh je bilo to posvetovanje pri kraju in sprejeli so se z večine načrti, kakor jih je predložil minister.

Zadnji čas se je govorilo, da imata odstopeni ministra Dunajewski in Pražak, a vladini listi temu odločno oporekajo.

Neki vojašk list je izračunal, da bo dal prvi zbor avstrijske črne vojske do blizu pet milijonov mož.

Srbski kralj Milan hoče posnemati sv. Matijo, o katerem pravi narodni pregovor: Sveti Matija led razbija, če ga ni, ga pa naredi. Kralj Milan pa hoče v skupščini imeti večino, ako mu je narod ne dá, naredi si jo sam. Že o volitvah so neodvisni časniki poročali, s kakimi sredstvi je vlada pritiskala na opozicijo, in svet je potem verjel vladinim poročilom, da je zmagala z veliko večino. A zdaj, ko se je skupščina sesla, videlo se je, da vlada nema niti jednega glasú večine, ampak da je opozicija prav tako močna kakor vladina stranka. Zdaj se je pokazalo, da je narod volil 80 opozicijskiincev in 40 vladinih pristašev, a potem je vlada imenovala, kakor je srbska ustava daje pravico, še 40 članov, tako da jih ima v skupščini 80. To pa še ni večina, a večina je potrebna, vlada jo mora imeti, bodi si iz oka bodi si iz boka. Izdala je torej zapoved, da mora na volivnih legitimacijah policija potrditi, da se je dotična volitev vršila v redu. Nekaterim opoz. poslancem pa policija tega ni htela potrditi. Ko pa se je odprla skupščina in je pri izvoljenih poslancih stopila v krepko imuniteta, prišlo je v Niš po skrivnih potih (nekateri so bili skriti v senenih vozéh) šest poslancev, opirajočih se na postavbo, da sama skupščina verifikuje poslance. A policija je prejela vseh šest, štiri je „per šub“ poslala domov, dva pa, ki sta se nekaj ustavljala, je zaprla. To je ostrašilo šest drugih, da si ne upajo v Niš. In glej — vladina večina je gotova. Zgolj spretnost, nič čarobije. Kdo bi pa vender utegnil vprašati, kako dolgo bo srbski narod trpel take nepostavnosti. Zdaj je tudi umevno, zakaj je po končanih volitvah htel Garašanin odstopiti. Zato, ker mu te niso dale večine narodovih poslancev.

Nekoliko vrisča je zadnji čas vzbudilo naznanilo ruske vlade, da odpravi svobodno pristanišče v Batumu in v tem, siljena po sedanjih razmerah, spremeni berlinsko pogodbo. Nekatera vlada bodo proti temu na papirji protestovale, družih nasledkov pa za zdaj to ne bode imele.

Francoska vlada izgnala je zdaj še princa vojvodo Aumale.

Na Angleškem znanih je do zdaj izmed 670 volitev, ki se imajo izvršiti, 648. Izmed izvoljencev jih pripada 313 konservativcem, 74 odpadlim liberalcem, 179 Gladstonovi in 82 Parnelovi stranki.

Domače in razne vesti.

Duhovske zadeve. Na bogoslovskem učilišču vršijo se konocletne skušnje ta in pa naslednji teden. — Za raspisano špurnjo v Tržiči ni se oglasil noben prosilec. — Špurnjo v Medbi dobil je pred. gsp. Jakop Čaneva, do zdaj kaplan v Romansu. — V františkanskem samostanu na Kostanjevici so sledeče premerabe: č. o. Bazilij Dolinar gradijan; č. o. Bernard Volk vikar; č. o. Efreim Turek pojde v Pazin kot vikar; č. o. Nikolaj Traven v Ljubljano kot provincijalov tajnik; iz Pazina pride č. o. Bernardin Polican kot spovednik in italijanski pridigar.

V malem semenišči bila je predzadnja nedeljo skušnja iz petja, pri kateri je bil navzoč tudi vvišeni in milostljivi gospod knez in nadškof. Rejenci opravili so skušnjo prav dobro, za kar jih je vladika prav tople pohvalil. Reči se mora, da ljubozen do petja in do godbe se v tem zavodu prav skrbno goji. Od leta do leta vidijo se v tej stroki vselej napredki in pričakovati je, da tudi duhovska mladež in cerkev bo imela od teh vaj v malem semenišči svoje veliko korist. Rejenci so vneti za lepo umetnost in jako izurjeni v vokalni ter instrumentalni glasbi. Hvala za to vodstvu, ki daje gojencem priliko, da se morejo učiti, in gospodoma učiteljema dr. Se-

deju in Iv. Mercini, ki z veliko požrtovalnostjo podučujeta in urita mlade moči v korist cerkvi in deželi. Slava jima!

Sprejemni izpiti na c. k. gimnaziji bodo, kakor naznanja vodstvo c. k. gimnazija v „Corrieru“, 30. julija in 15. septembra t. l. in sicer vsakrat odločilno, tako da ne bo mogel ponavljati izpita ni na c. k. gimnaziji v Gorici ni drugod, kdor pade pri prvi skušnji 30. julija.

Zrelostni izpiti na c. k. učiteljskem izobraževališču v Gorici vršili so se ustno od 12. do 15. t. m. K izpitu oglasilo se je 24 kandidatov, 15 italijanskih in 9 slovenskih; med zadnjimi bilo je 5 javnih učenk in 4 privatistinj. Vse kandidatnje napravile so izpit dobro, 4 celo z odliko, med temi 1 Slovenka, gospodična Nadlišek iz Trsta (hči mestnega starošina in deželnega poslanca). Štiri slovenske kandidatnje delale so danes izpit tudi iz vrtnarstva, v katerem jih je poučevala voditeljica slovenskega otroškega vrta gospodična Em. Kren. Praktične vaje in poskušnje imele so v rešenem otroškem vrtu. Prav lepo je, da se skrbi za potrebni naraščaj ljudskih učiteljic in ob enem tudi otroških vrtnaric.

Vojaška godba svirala je druga leta o polnem času vsak teden enkrat zvečer po mestu, kar je mešanom jako dopadalo. Odkar so pa neki „meščani“ menili, da čast goriškega mesta zahteva prepis in rabuke z vojaki, je godba potihnila. Nadejamo se, da v teku let se povrne v mesto oni mir, po katerem se je Gorica sicer odlikovala, da prijazno občenje med meščanskim in vojaškim svetom bo pomagalo pospeševati blaginjo mesta, ter da mnogim tujcem, ki zahajajo radi kolere v Gorico, bo bivanje prijetno in mirno.

V Oglejki bila je napovedana za dan 12. julija cerkvena slavnost v čast patronoma goriške nadškofije sv. Mohoru in Fortunatu. Prečastni gospod knezo-nadškof bi bil imel poti slovesno sv. mašo in deliti sakrament sv. birmo. Gledé na to, da je furlansko ljudstvo vajeno prihajati tisti dan radi sejma (ki je bil letos prepovedan) v obilnem številu v Oglej in da se vseh udležijo sejma tudi Furlani s okolaj mojo, bilo je letos prepovedano „shajanje“ v Ogleji 12. t. m. Mil. gosp. knezo-nadškof ni hotel najbrže dati povoda „shajanju“ sè svojo navzočnostjo, zato je preložil mašo in birmo na drugi dan. 13. vršilo se je cerkveno opravilo tako srečno, da v Ogleji ni tisti dan nikdo za kolero obolel. Isti dan 13. t. m. imel je v Ogleji shod oni odbor, ki vodi izkopavanje starin na zgodovinskih tleh.

V Grgarji zgodila se je preteklo soboto velika nesreča. Ko so otroci odhajali iz šole, začelo je dežiti in grometi, da so otroci iskali zavetja v hišah in podstrojih. Trije otroci ustavijo se pod streho pred neko hišo. Naenkrat se strašansko zabliakne in strela udari v hišo ter gre po zidu prav na onem mestu, kjer so stali otroci. Enajstletna deklica pade na tla in ostane pri tej priči mrtva, zadeta po smrtni iskri. Deček, ki je zraven nje stal, čutil je noge do kolen otrpne in 4 ure ni mogel stati; potem je vstal in mu je bilo dobro. Tretji deklica, ki je bila zraven, se ni nič zalega prigodilo. V hiši bil je mizar, ki je čutil, da ga je v podplatih nekaj žegetalo, a zgodilo se mu ni nič.

Kanalaska procesija, ki je šla vsako leto tretjo nedeljo po Binkoštih na Sv. Goro, morala je letos izostati, da bi se po nji ne zasejala kolera. A kljub temu došlo je bilo na Sv. Goro toliko ljudstva iz bližnjih krajev, da je bila cerkev pronaopoljena. Tisto nedeljo praznuje se obletnica kronanja Svetogorake M. D. z obhodom, slovesno sv. mašo in primernim cerkvenim govorom. Duhovniki spovedniki imeli so čez glavo opraviti, če tudi so bili dobili vasestransko pomoč. Vidi se, da veraki duh v našem narodu je krepak in da Slovenec ceni vero čez vse. Prej dá življenje in premoženje nego bi zatajil svojo vero in zapustil Boga, ki mu je vedno zvest pomočnik.

Naznanja se g. udom učiteljskega društva za Goriški okraj, da bodo dne 5. avgusta t. l. društveno zborovanje v gimn. poslopiji, da prične ob 9. uri zjutraj ter da se bode vršilo po tem — le dnevnem redu: 1.) Kako in v kolikem obsegu naj se podučuje slovnica na enorazrednih lj. šolah? 2.) Kmetijstvo na lj. šolah. 3.) Razni predlogi. Posebna vabila se ne razpošljejo. Društveni odbor.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda. Z ozrom na besede sv. Očeta papeža Leona XIII., izrečene v okrožnici „Grande muova“: „Slednjit hočemo, naj se po Vašem nasvetu in prošnji sv. Ciril in Metod splošno prosita in na pomoč kliče, da bi...“ prosil je Gradenski vikarij č. g. A. Ž. pri prečastitem knezo-nadškofijskem Ordinarijatu: Naj bode dovoljeno širiti po Brdih bratovščino sv. Cirila in Metoda, ter je prejel na prošnjo ta le važni odgovor: „Reševaje sporočilo od 5. t. m. št. 28 odgovori se čestitemu vikarijskemu uradu, da Ordinarijat le zela želeto mora, naj se bratovščina slovaških apostolov sv. Cirila in Metoda tudi v tej škofiji (diocēzi) zmirom bolj razširja in

utrjuje.“ Od kn. nadškof. Ordinarijata v Gorici, dne 8. julija 1886. (Št. 1507.) † Alojzij s. r. nadškof.

Predsednik Družbe sv. Cirila in Metoda dobil je od škofa dijakovarskega, pred. gosp. Josipa Jurija Strossmayerja, naslednje pismo: Velečenjeni Gospodine! Ovaj čas primio sem Vašu brzjavku ter prijeto sutra pojdem na put, hitim evo da Vam se zahvalim. Vrlo me veseli, da braća Slovenci toli lepim načinom proslavljaju uspomenu slavenskih apostola sv. Cirila i Metoda; a još više me raduje što drago braći Slovincem mogu poručiti, da naš rad u pogledu ajedinjenja svih Slovena u jednoj crkvi Kristovoj nalazi odziva i u najučenijih (krugovih) ruskih.

Liepo Vas, velečenjeni Gospodine, molim, da izvolite primiti kako sami najvročniju moju hvala na prijateljskom današnjem pozdravu, tako tu hvala i svim Vašim podružnicam i svim vriednim članovom izporučite. Sa odlučnim poštovanjem Vaš brat i prijatelj Strossmayer, l. r. Biskup.

„Juri s pušo“ izšel je danes v 11. letošnjih številki prvokrat v Gorici. Ker je bil nekoliko zastal velen smrti prejšnjega urednika Dolinarja, prinesel je danes doklado v mnogimi oznanili. Nadejamo se, da bo svoje nalogo dostojno izvrševal in da bo krepko zagovarjal pravice slovenskega naroda. V tej nadi pozdravljamo ga na goriških tleh ter ga priporočamo slavnemu občinstvu.

Drobne novice. Dvorni svetovalac Franc baron Rechbach, voditelj c. k. okrajnega glavarstva v Gorici, šel je na dopust. Med tem ga bo namestoval c. k. okrajni komisar vitez Conti. — Raspisana je služba notarja sè sedežem v Gorici. Preslci morajo dokazati znanje slovenskega, italijanskega in nemškega jezika v govoru in v pisavi. — J. J. Stroboheli, trgovec in posestnik v Gorici, izdal je v Paternolljevi tiskarni obširen članek, v katerem zagovarja svoje mnenje, naj bi se zatrla doželna kmetijska šola goriška. — Milostljivi gospod knez in nadškof goriški odide jutro v brite, kjer ostane do 14. avgusta, da pregleda ondanšnje cerkve in duhovnije v Tolminski in Cerkljanski dekaniji ter da bo delil sakrament sv. birmo. — Bivšemu c. k. avstrijskemu feldmaršalu očetu Radocki-ju, ki je sovražnik in puntarje v Italiji možko klesal, napravijo na Dunaji lep spomenik. Nadvojvoda Albrecht stopil je na čelo odboru, ki nabira v ta namen potrebni denar in ki oskrbi, kar bo treba. Dalo (kip) se je izročilo mojstru Zumbuschu.

Kolera v Trstu se vedno dalje širi. Od nedelje do ponedeljka zbolelo je 8 oseb, a umrli sta le 2. Naslednje dneve bilo je boljše, tako da nekatera dni so bili brez novih bolnikov. Novo je to, da ne umrje vsak, kdor oboli, kar se je prej redno godilo. Prigodil se je pa tudi en slučaj neke prav hude (suhe) kolere, ki po kratkem bljuvanji in grizi šloveska umori. V Gorici smo še zdravi in „Tromba dei bersaglieri“ vabi vsak dan k drugi veselici: zdaj v „Teatrino estivo“, zdaj v „Gran concerto“ zdaj k „Gemmi Luziani“ itd. Gorica se veseli in zabavlja, ko drugod stokajo in jočejo.

Prošnja. Pred par meseci izdal sem in razposlati nekaterim gospodom zvezek („Narodnih pesmi“). Ker mi nekateri gospodje niso niti zvezka vrnili, niti poslali denara, prosim vljudno tem potom, naj bi blagovolili poslati mi naročnino 60 kr. za zvezek, da mi bode mogoče poplačati tiskovne stroške! Ob enim naznanjam, da imam še nekaj zvezkov „Narodnih pesmi“, s katerimi lahko postrežem novim naročnikom. H. Volarič učitelj na Livku, p. Koborid.

Poslano.

Štejem si v prijetno dolžnost, da izrazim svojo najtoplejšo zahvalo preblagorodnemu gospodu And. Dr. Lisjaku, zdravniku v Gorici (Via Signori šte. 23, I. nadstropje), ker me je v preteklem letu z nepopisljivo prijaznostjo, požrtovalnostjo in redko učenostjo rešil gotove smerti. Sprejmite ob enem vsi p. n. gg. prijatelji in znanci, kateri ste me v teku moje dolge bolezni obiskovali ali po meni popraševali, naj priserčnišo hvalo.

V Gorici dne 14. julija 1886.

ANT. HRIBAR

c. k. učitelj na vadnici.

V BATUJAH

je na prodaj v hiši šte. 19 več hektolitrov dobrega rumenega vina.

Zdolej podpisani ima na prodaj
30 paajer čebel
 po naj nižji ceni.
 V Dolnjem Cerovem v Brdih.
 Ivan Brinčić, šte. 47.

Eau de Hébé (Habina voda), orijentalno lepilo (ni barvilo), zboljšano in mnogovrstno razkuženo po predpisu, vsebuje naravno voljno, h. lo in polno ter odpravlja lišaj, hnadvice in sagralot na obrazih. Prodajali: J. Cristofolletti, dvorni lekar v Gorici; Praxmarer, Prendini, lekarja v Trstu; Ed. Mahr v Ljubljani; Fellé v Celji; Martinz v Mariboru; Rodinis v Pulji; Tromba v Rovignu.

Rusko olje zoper protin
 edine, mnogo tisočkrat spoznalo korupito sredstvo zoper protin, trganje, boleznai v križi, narije ude itd. itd. Nikdo ni se še varal v svojih nadah! Naj se ne opusti poskušanja. Vsakdo bo iznajditelja hvalečen! Cena 40 kr., 1 gl., 2 gl. Glavna zaloga v »Angel-Apotheke« na Dunaji, T. Am Hof 6.; v Gorici pri J. Cristofolletti-ju, lekarji; v Trstu pri A. Praxmarer-ju, lekarji.

Kopeli selne - žveplene - klorove - bromove - jodove
 v Trstici (Montfalcone).
 Na železniški postaji med Trstom in Gorico.
 Kopeli z 38° C. gorčike in po zahtevi z blatom, jako uspešne proti protinu, revmatizmom, nevralgiji, trganju, žovam, kožnim boleznim, proti opešanju, ženskam boleznim itd. itd.
 Kopeli vodi zdravnik: Dr. Anton Suttina, zdravnik, ranocelnik, operater, porodničar.
 Kopenje začelo se je 1. maja.

HAIR-MILKON
 (mleko, ki pomlaja las) daje lasem prvotno barvo iz mladih let. — Nikoli ne poblede! — Popolno nesškodljivo! — Velika steklenica stane 2 gl. — Prodajali: J. Cristofolletti, dvorni lekar v Gorici. — Praxmarer, Prendini, lekarja v Trstu. — Ed. Mahr v Ljubljani. — Fellé v Celji. — Martinz v Mariboru. — Rodinis v Pulji. — Tromba v Rovignu.

Roba za oblačila
 samo iz trpežne ovčje volne, za moza srednje velikosti 3.16 metra za gl. 4.96 kr. iz dobre ovčje volne; za celo " " 8. — " iz boljše ovčje volne; obličko " " 10. — " iz fine ovčje volne; obličko " " 12.40 " iz najkrajše ovčje volne.
 Popolno pledi po gl. 4, 5, 8 in do gl. 12. — Jako fina oblačila, blage, zgornje suknje, robo za suknje in dežne plašče, tiš, loden, komisno suknjo, grhenasto suknjo, žoviat, tkanke (triko), polumsko, tkanine za biljarde, porvijeni in toskini pripozoca
 ustanovljeno **J. Štikarčičsky**, 1893.
 tvorniško skladišče v Brnu.
 Ogledki franco. Ogledno karto za krojače franco. Razpošilja se proti poštnemu povzetju čez gl. 10. — franco.
 Imam vedno skladišče suknje v vrednosti 150.000 gl. a. v. in je ob vsaki razprodaji, da pri moji svetovni trgovini ostajajo ostanke in dolgotni od 1 do 5 metrov; zatogadel sem primoran take ostanke za lake znižane cene oddajati. — Če teh se ogledki ne moreje razpošiljati, proti temu se neopredajajo ostanke zamenjajo ali pa se največ pošljejo nazaj. (Opozarjam, da druge firme pač blago zamenjujejo, morebiti s slabšim blagom, a denarja se povračajo.)
 Zato je pomembna po nezmožnosti ali varajočih firmah, sem primoran in sperato opustiti in zato prosim, naj se p. t. naročevalci spominjajo moje znamenljive firme in me počastijo s svojimi čestitimi naročevanjem, katero vedno zvršim najkrajše.
 Dopisnice se nemški, češki, madžarski, poljski, laški in francoski.

NA ZNANJE
 Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da se sprejela življene stoji, jk tudi prebarva ter popravo garanta.
 Pripozoca se
Aljozij Mozetič
 v Solkanu.

Okrajne in potovalne zastopnike
 sprejema
vzajemno zavarovalna banka „Slavija“ v Pragi.
 Ker je sedaj po kožnji in četvi in vedlo-pakoče vročine najpripravniji čas za sklepanje vsakovrstnih zavarovanj proti požaru, železi je, da bi slovenski rodoljublje prevzemali zastope vsakokoli narodne zavarovalnice „Slavija“. Svoji k svojim! bodi nam vedno gosti! Trud, ki je združen z zastopniškim poslanjem, potrpeča primerno
glavni zastop banka „SLAVIJA“ v Ljubljani.
 (na Kongresnem trgu št. 7)
 kamor naj se pošiljajo tudi povzbe.

Gosp. Fragnerja v Pragi! — Uže blizu 6 let trpel sem na želodci, da nisem mogel ni jesti in spati. Poavstoval sem se o tem s prav mnogimi zdravniki in užil preveliko zdravlil pa brez uspeha. Po navetu tukajšnjega lekarja, gosp. Schula-e, poskusil sem dr. Rosa-e življenski balzam. Uzel sem 5 stekleniče in bolečina je popolnoma zginila, mogel sem zopet spati in jesti. Ob enem priporočil sem ta življenski balzam prav mnogim, ki so bili mrlični, in zdravstveni uspeh bil je ta, da mrlična je zginila. Iz tega oz. oka štejem si v dolžnost, da se Vam prostično zahvalim za iznajdbo dr. Rosa-e življenskoga balzama, ter želim, da bi vsi bolniki zatokli se k temu zdravilnemu in oživljajočemu pomočku. Z odličnim spoštovanjem.
 Buzen (na Rumunskem), 28. novembra 1886.
 Jakob Mendelsohn, profesor.

Mogla in gotova pomoč za želodčno boleznai in njih nastopke.
 Ohranitev zdravja odvisna je le od ohranitve in pospeševanja dobrega prebavljanja, ker to je glavni pogoj zdravja ter telesnemu in duševnemu dobremu stanju. Najbolj potrjeno **DOMAČE ZDRAVILO**, ki prebavljanje uspešno doseže primerno mešanje krvi in odpravi pokvarjene nazdrava krvne dele, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. ROSA-E življenski balzam.
 Napravljen iz najboljših, zdravstveno najkrajše zdravilnih zelišč, potujen je posebno kot gotova pomoč pri slabem prebavljanju, pri presedanju, po kislem dišečem riganju, napenjanju, bluvanju, pri bolečinah v telesu in v želodci, želodčnem krči, prenapolnenju želodca z jedmi, zasliženju, krvnem navalu, hemeroidah, ženskih boleznih, boleznih v črevih, hipohondriji in melanholiji (valod slabega prebavljanja); on oživlja prebavljanje, dela zdravo in čisto krv in bolno telo dobiva poprejšnje moč in zdravje. Vseled to izvirno moči postal je gotovo in potrjeno ljudsko domače zdravilo ter se je sploh razširil.

I steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gl.
 Na tisoče pohvalnih pism lahko vsak pregleda. Pošilja se na frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.
 Svarilo! Da se izognejo nečujnim napakam, prosim vse p. n. gg. naročnike, naj zahtevajo, povsodi izrecno dr. Rosa-e življenski balzam iz lekarno B. Fragner-ja v Pragi, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili nesuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrecno dr. Rosa-e življenskoga balzama.

Pravi dr. Rosa-e življenski balzam
 dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205-3. — V GORICI: G. Cristofolletti, G. B. Pontoni, B. Kürner, A. de Giracoli lekarji. V OGLEDU: Damase d'EMA. — V TRSTU: P. Prendini, A. Foraboschi, J. Bernavalle; Ed. de Lettenburg, G. B. Manzoni, Karl Zanetti, Ant. Suttina lekarji. — V ZAGREBU: C. Arazin, lekar.
 Vse lekarne in večje trgovine z materijnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskoga balzama.

TAM SE TUDI DOBI:
Fražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.
 Ako se ženam prva vnahejo, ali striffo, pri buhah vsake vrste, pri tužnih, gnojnih tokih, pri črvi v prstu in pri nohtanju, pri izlezah, otoklinah, pri zmačenju, pri moraki (urvil) kosti zoper revmatične otokline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razkopaanih rokah, zoper lišaje, zoper otokline po pika mrčesov, zoper takšne rane, udarte nage, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.
 Zaprte bule in otokline se hitro ozdravijo; kjer pa vse teče, potegne mazilo v kratkem vse gnojice na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa belna gnojica vseh potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snotom (črnim prisodam); tudi bolečine to hladno mazilo poteti. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti potem se le se mazilo na nje prilepi.
 Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.
 Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo znano odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže izgubljen sluh. I steklenica 1 gl. a. v.

Neverjetno in vendar resnično.
SAMO 4 GLD. 50 KR.
 stane nepremožljiv plašč za gospe, kateri služi ob enem na spodnji strani kot prašni plašč.
Edino in samo
 pri
Ignaciji Steinerji
 v Gorici.
 Tam je tudi osrednja zaloga vse volnene oblike profesorja Gust. Jaegerja.

ANTON POTATZKY
 V GORICI.
 Obilna in mnogovrstna zaloga novimberških, galanterijskih, malih roči in igrač na debelo in na drobno.
 Največi izbor blaga za raznoščke (havzararje), kramarje, črevljarje, krojače, potem molkov, svetih podob itd. a. s. v., mil itd.
 Posebnost:
VRTNA SEMENA
 najodličnejših plemen.
 PRODAJALNICA: Gorica, via Rastello št. 7 nasproti c. k. loterijni kolekturi.

Piccoli-eva esenca za želodce
 G. PICCOLI
 Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism: zdravniških apričeval bolezni v želodcu in trebuhu, boleznje, krč, želodčno in premanjav. omrznilo, slabost, hemeroidne, zlatenica, migrena itd. in je najbolj priporočljivo pri otocih.
 Pošilja izdelovatelj po pošti v skatljicah po 12 steklenic za 1 gl., 36 naye. Pri večem številu dobi se primoren odpust.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani
 Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodce, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in slati žili.
 Ljubljana, mesec januar 1884.
 Dr. Emil vites Stöckl,
 c. k. vladni svetovalec in delovno-sanitarni poročevalec.
 Uspešnost tega izvrstnega zdravila spričujejo tudi gg. dr. D. Agostini, dr. Cambon, vitez dr. Goracuchi, dr. Parde — sloveči tržaški zdravniki.
 Podpisani potrjuje, da ima želodčna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodčne esence, kojih imam vedno nakalike pripraviljanik.
 A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.
 Po 15 kr. steklenico prodaja v Gorici lekarna Pontoni, v Tolminu Palizza, v Kormoranu Franzoni, v Gradci Coassini, v Gradežu Pasqualia in nahaja se vedno v vseh lekarnah na Tirolskem, v Trstu, Istri in Dalmaciji.

Čudovite kapljice
 Sv. Antona Padovanskega.
 To pripriosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaze njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav karual najtrdovratnejše želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrepnje zoper hemorejde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevoznim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadežnostih, zoper beli tok, bojazt, zoper bitje srea ter čestijo pokvarjeno kri. Oae ne preganjajo samo omenjenih boleznai, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.
 Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; z naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovia in v lekarni Alla Madonna v Korčani.
 Kva steklenica stane 34 naye.